

LINDGREN, ANNE-MAJ: *Arctocorisa carinata*-
ja *Callicorixa producta*-pikkumalluaisten
ravinnosta ja ravinnonhankintaan liitty-
västä käyttäytymisestä
Pro gradu-tutkielma, 64 s. + 3 liites.
Toukokuu 1981
Helsingin yliopiston eläintieteen laitos,
morfologian ja ekologian osasto
Eläintiede (morfologis-ekologinen linja)
Työ säilytetään eläintieteen laitoksen
kirjastossa

Tutkielmassa selvitetään kahden kalliolammikoiden pik-
kumalluaislajin (*Arctocorisa carinata*, *Callicorixa*
producta) ravinnon laatua ja ravintoon liittyvää käyt-
tätymistä. Aineisto kerättiin kesällä 1975 Hangon
kaupungin alueelta. Lammikoita havainnoitiin ja pyy-
dystettiin saaliineen ne pikkumalluaiset, joiden näh-
tiin syövän.

Molemmat lajit syövät monenlaista sekä elävää että
kuollutta eläinravintoa. Lajeilla aikuistumista edel-
tää viisi toukkavaihetta ja aineiston perusteella
voidaan päätellä, että ainakin neljännestä, mahdol-
lisesti jo kolmannelta vaiheesta lähtien eläimet pys-
tyvät pyydystämään ja syömään toisia eläimiä. Pienim-
pien toukkavaiheiden ravinto jäi lähes kokonaan sel-
vittämättä. Tärkeimmiksi saalistyypeiksi myöhemmil-
lä kehitysvaiheilla havaittiin seuraavat: Chironomidae-
toukat, -kotelot ja -aikuiset, *Gammarus*-äyriäiset,
Culicidae-toukat sekä Corixidae-toukat ja -aikuiset.
Kyseiset lajit söivät myös paljon Chironomidae-muna-
ryhmiä. Tutkimuskausien aikana havaittiin myös usein
kirjallisuudessa kuvattua pikkumalluaisten hidasta
liikkumista lammikon pohjalla, jolloin ne näyttivät
tutkivan pohjamutaa. Tällä on ehkä jokin merkitys saa-
listuksessa, mutta tarkempaa selkoa asiaan ei saatu
tämän tutkimuksen keinoin.

Lammikoiden lajisto vaihteli kesän kuluessa. Tämän
seurauksena myös saalistuksen kohteissa oli vaihtu-
vuutta. Lammikoiden välillä oli myös eroja ja havait-
tiin, että eri lammikoiden saaliseläimet aineistossa
poikkesivat usein toisistaan.